

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Актуальні проблеми історії України ХХ ст. Вибіркова
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Магістр 014 СО Історія 032 Історія та археологія
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2024-2025/ непарний (I) семестр / 1 курс
Викладач	Ситник О. М.
Профайл викладача	http://geo.mdpu.org.ua/prirodnicho-geografichnij-fakultet/kafedra-istoriyi/sklad-kafedri-istoriyi/sitnik-oleksander-mikolajovich/
Контактний тел.	0972139300
E-mail:	oleksander_sytnyk@i.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5050
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальний курс «Актуальні проблеми історії України ХХ ст.» є невід'ємним складником системи підготовки викладачів історії за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр», задля оволодіння основними проблемними питаннями історії України ХХ століття й найважливішими поняттями й категоріями курсу «Актуальні проблеми історії України ХХ ст.» та вмінням аналізувати питання історії України ХХ століття, самостійно здобувати нові знання після завершення вищої школи та застосовувати ці знання у практичній роботі викладача історії та наукового співробітника.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета викладання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб засвоїти необхідні компетенції курсу «Актуальні проблеми історії України ХХ ст.» та опанувати основними концептуальними знаннями з історії України ХХ ст. Зокрема це зумовлено виконанням соціального замовлення суспільства – підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». Адже викладач-фахівець з історії повинен відповідати суспільно-політичним, професійно-педагогічним і особистісним вимогам сучасності.

Завданнями курсу є: формування у студентів знань і цілісного уявлення про особливості української історії та її проблемні аспекти; оволодіння необхідними для вчителя знаннями з української історії та поглиблене розуміння історичних явищ та процесів, що безпосередньо пов'язані з поглибленням професійних знань студентів; розуміння студентами сутності феномену української історії як детермінанти суспільної свідомості; ознайомлення з методологією та методикою аналізу проблемних питань історії України ХХ століття.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі гуманітарних наук під час професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності:

- Здатність формулювати задачу, для її вирішення та досягнення обґрунтованого висновку використовувати потрібну інформацію та методологію.
- Знання стандартів необхідних для наукового дослідження і публікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність.
- Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.

Фахові компетентності:

- Здатність до самостійного аналізу фахової інформації
- Здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок з історії.
- Пошук, розуміння та розміщення архівного матеріалу, історичний внесок та дискутування про минуле в політичному та культурному контексті.
- Детальні знання та розуміння певного періоду/тематичної області, методологій та історіографічних дискусій на цю тему чи про цей період.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

- Здатність формулювати та вдосконалювати важливу дослідницьку задачу, для її вирішення збирати необхідну інформацію та формулювати висновки, які можна захищати в науковому контексті.
- Обізнаність та відповідність науковим стандартам щодо точності та об'єму локалізованої документації, використаної та процитованої в завданнях і в завершальній дисертації.
- Здатність працювати в групі продуктивно, відіграючи провідну роль в окремих випадках, головуючи під час дебатів та дискусій у національно-патріотичній, міжнародній та мультикультурній групі.
- Здатність презентувати написані тексти та робити презентації усно різного обсягу й складності рідною мовою чи іншою, потрібною для області спеціалізації.
- Здатність обирати спеціалізацію, планувати та завершувати дипломну роботу, використовувати результуючі компетентності для підготовки й виконання плану дослідження згідно з визначеними часовими рамками.
- Детальні та критично-знайдені знання вибраного періоду чи тематичної області спеціалізації як в написаних текстах, як і в результуючій дисертації.
- Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням високих стандартів текстового аналізу до електронних як і до традиційних архівних, розповідних та усних джерел.
- Здатність розрізнити різні реєстри наукового викладу та застосовувати їх відповідно в коротких викладах, оглядах, та в письмових і усних завданнях, як і в своїй дисертації.
- Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних, природничих та точних наук за необхідності вирішення задачі дослідження.
- Здатність працювати результативно в групах, щоб локалізувати, отримати та опрацювати дані для вирішення завдання дослідження та брати відповідальність за організацію періодів роботи.
- Здатність провести та завершити середній науковий проект, що об'єднує інструменти пов'язаних дисциплін, вирішуючи важливу задачу, що стосується європейського чи несвропейського простору, та презентуючи свої відкриття у формі розповідного тексту з використанням нотаток, посилань, додатків, документів відповідно до теми, та захистити його перед комісією науковців.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	30	14	76

--	--	--	--

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ХХ СТОЛІТТЯ ДО ПОЧАТКУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ						
14	Тема 1. Суспільно-політичний і національний рух в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.	Лекція (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 2. Український національно-визвольний рух на Західній Україні на початку ХХ ст.	Лекція (2 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 3. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма	Лекція (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної	1-5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний

				роботи		контроль)
14	Тема 4. Гетьманат. Директорія УНР. ЗУНР	Лекція (4 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 5. Східна Україна в період 1920-1930 рр.	Лекція (4 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 6. Західна Україна в 1920-1930 рр.	Лекція (2 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2. ВІТЧИЗНЯНА ІСТОРІОСОФІЯ XIX-XXI ст.						
14	Тема 7. Друга світова війна	Лекція (4 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 8. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. XX ст. Дисиденти. Шестидесятники	Лекція (4 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

14	Тема 9. Перебудова. Здобуття незалежності. Проблеми сучасної України	Лекція (4 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-9	Опитування, виконання завдань практичної роботи	1-5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
----	--	---	-----	---	-----	---

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Суспільно-політичний і національний рух в Наддніпрянській Україні на початку XX ст.	1.Формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку XX ст. 2.Револьюційні події в Україні у 1905-1907 рр. 3.Український національно-визвольний рух періоду Першої світової війни
Тема 2. Український національно-визвольний рух на Західній Україні на початку XX ст.	1. Становлення національно-визвольного руху на Галичині на зламі XIX-XX ст. 2. Активізація українського суспільно-політичного руху на Західній Україні на початку XX ст. 3. Еміграція українців до країн Нового світу
Тема 3. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма	1. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма 2. Розвиток української революції у квітні-червні 1917 р. Проголошення автономії України 3. II Універсал Центральної Ради і його місце в історії української революції 4. III Універсал Центральної Ради і проголошення Української Народної Республіки 5. Війна радянської Росії проти УНР (кінець 1917-1918 рр.). Причини поразки українських військ 6. Проголошення радянської влади в Україні і загальнонародний опір 7. IV Універсал Центральної Ради та його історичне значення 8. Брестський мирний договір УНР із державами німецько-австрійського блоку. Занепад радянської влади в Україні 9. Соціально-економічна політика Центральної Ради
Тема 4. Гетьманат. Директорія УНР. ЗУНР	1. Гетьманський переворот 1918 р. в Україні. Внутрішня та зовнішня політика П.Скоропадського 2. Україна в період Директорії УНР 3. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки, її внутрішня і зовнішня політика

	<p>4. Злука (об'єднання) УНР і ЗУНР і її історичне значення</p> <p>5. Політика більшовиків в Україні в 1919 р. «Воєнний комунізм»</p> <p>6. Україна на початку 1920 р.</p> <p>7. Радянсько-польська війна та Україна</p>
Тема 5. Східна Україна в період 1920-1930 рр.	<p>1. Україна в період НЕПу</p> <p>2. Вхідження України до складу СРСР</p> <p>3. Політика «українізації» в 1920-і рр.</p> <p>4. Розвиток літератури і мистецтва в Україні у 1920-і рр.</p> <p>5. Більшовицька політика колективізації і розселення України. Голодомор 1932-1933 рр., його причини і наслідки</p> <p>6. Становлення культури в Україні в 1930-і рр. «Розстріляне відродження»</p>
Тема 6. Західна Україна в 1920-1930 рр.	<p>1. Особливості політичного життя Західної України в 1920-1930 рр.</p> <p>2. Проголошення незалежності Карпатської України. Окупація Закарпаття іноземними військами</p> <p>3. Становлення української націоналістичної ідеології</p>
Тема 7. Друга світова війна	<p>1. Окупація України військами фашистської Німеччини та її союзниками</p> <p>2. Окупаційний режим в Україні в 1941-1944 рр.</p> <p>3. Рух опору в Україні під час Другої світової війни</p> <p>4. Звільнення України від нацистських окупантів (1943 – 1944 рр.)</p> <p>5. Завершення формування території України після Другої світової війни</p>
Тема 8. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. XX ст. Дисиденти. Шестидесятники	<p>1. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – початку 1950-х рр. XX ст.</p> <p>2. Діяльність ОУН на Наддніпрянщині</p> <p>3. Організації ОУН на теренах Східної України</p> <p>4. Культура і духовне життя в Україні за часів хрущовської «відлиги»</p> <p>5. Зародження дисидентського руху в Україні</p> <p>6. Українська Гельсінська Спілка</p>
Тема 9. Перебудова. Здобуття незалежності. Проблеми сучасної України	<p>1. Зростання політичної активності українського суспільства в другій половині 80–90-х рр. XX ст. Нові громадські об'єднання</p> <p>2. Декларація про державний суверенітет та її історичне значення</p> <p>3. Акт проголошення незалежності України та його історичне значення</p> <p>4. Референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України</p> <p>5. Державотворчі процеси в незалежній Україні</p> <p>6. Конституційний процес періоду незалежності України. Конституція України 1996 р.</p> <p>7. Посилення кризи владних структур наприкінці 1990-х рр.</p>

5. Політична криза в Україні 2004 р.

7.3 СХЕМА КУРСУ (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Тема семінарського заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Суспільно-політичний і національний рух в Наддніпрянській Україні на початку XX ст.	1.Формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку XX ст. 2.Револьюційні події в Україні у 1905-1907 рр. 3.Український національно-визвольний рух періоду Першої світової війни
Тема 2. Український національно-визвольний рух на Західній Україні на початку XX ст.	1. Становлення національно-визвольного руху на Галичині на зламі XIX-XX ст. 2. Активізація українського суспільно-політичного руху на Західній Україні на початку XX ст. 3. Еміграція українців до країн Нового світу
Тема 3. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма	1. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма 2. Розвиток української революції у квітні-червні 1917 р. Проголошення автономії України 3. II Універсал Центральної Ради і його місце в історії української революції 4. III Універсал Центральної Ради і проголошення Української Народної Республіки 5. Війна радянської Росії проти УНР (кінець 1917-1918 рр.). Причини поразки українських військ 6. Проголошення радянської влади в Україні і загальнонародний опір 7. IV Універсал Центральної Ради та його історичне значення 8. Брестський мирний договір УНР із державами німецько-австрійського блоку. Занепад радянської влади в Україні 9. Соціально-економічна політика Центральної Ради
Тема 4. Гетьманат. Директорія УНР. ЗУНР	1. Гетьманський переворот 1918 р. в Україні. Внутрішня та зовнішня політика П.Скоропадського 2. Україна в період Директорії УНР 3. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки, її внутрішня і зовнішня політика 4. Злука (об'єднання) УНР і ЗУНР і її історичне значення

	<p>5. Політика більшовиків в Україні в 1919 р. «Воєнний комунізм»</p> <p>6. Україна на початку 1920 р.</p> <p>7. Радянсько-польська війна та Україна</p>
Тема 5. Східна Україна в період 1920-1930 рр.	<p>1. Україна в період НЕПу</p> <p>2. Вхідження України до складу СРСР</p> <p>3. Політика «українізації» в 1920-і рр.</p> <p>4. Розвиток літератури і мистецтва в Україні у 1920-і рр.</p> <p>5. Більшовицька політика колективізації і розселяння України. Голодомор 1932-1933 рр., його причини і наслідки</p> <p>6. Становлення культури в Україні в 1930-і рр. «Розстріляне відродження»</p>
Тема 6. Західна Україна в 1920-1930 рр.	<p>1. Особливості політичного життя Західної України в 1920-1930 рр.</p> <p>2. Проголошення незалежності Карпатської України. Окупація Закарпаття іноземними військами</p> <p>3. Становлення української націоналістичної ідеології</p>
Тема 7. Друга світова війна	<p>1. Окупація України військами фашистської Німеччини та її союзниками</p> <p>2. Окупаційний режим в Україні в 1941-1944 рр.</p> <p>3. Рух опору в Україні під час Другої світової війни</p> <p>4. Звільнення України від нацистських окупантів (1943 – 1944 рр.)</p> <p>5. Завершення формування території України після Другої світової війни</p>
Тема 8. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. ХХ ст. Дисиденти. Шестидесятники	<p>1. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – початку 1950-х рр. ХХ ст.</p> <p>2. Діяльність ОУН на Наддніпрянщині</p> <p>3. Організації ОУН на теренах Східної України</p> <p>4. Культура і духовне життя в Україні за часів хрущовської «відлиги»</p> <p>5. Зародження дисидентського руху в Україні</p> <p>6. Українська Гельсінська Спілка</p>
Тема 9. Перебудова. Здобуття незалежності. Проблеми сучасної України	<p>2. Зростання політичної активності українського суспільства в другій половині 80–90-х рр. ХХ ст. Нові громадські об'єднання</p> <p>2. Декларація про державний суверенітет та її історичне значення</p> <p>3. Акт проголошення незалежності України та його історичне значення</p> <p>4. Референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України</p> <p>5. Державотворчі процеси в незалежній Україні</p> <p>6. Конституційний процес періоду незалежності України. Конституція України 1996 р.</p> <p>7. Посилення кризи владних структур наприкінці 1990-х рр.</p> <p>6. Політична криза в Україні 2004 р.</p>

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Суспільно-політичний і національний рух в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.	1.Револьюційні рухи в Україні у 1905-1907 рр. 2.Український національно-визвольні організації періоду Першої світової війни
Тема 2. Український національно-визвольний рух на Західній Україні на початку ХХ ст.	1.Напрямки українського суспільно-політичного руху на Західній Україні на початку ХХ ст. 2.Напрямки міграції українців до країн Нового світу
Тема 3. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма	1. Партії та угруповання в Українській Центральній Раді 2. Значення I Універсалу Центральної Ради 3. Значення II Універсалу Центральної Ради 4. Значення III Універсалу Центральної Ради 5. Причини невдач військ УНР 6. Значення IV Універсалу Центральної Ради та його історичне значення 7. Наслідки укладання Брестського мирного договору УНР із державами німецько-австрійського блоку
Тема 4. Гетьманат. Директорія УНР. ЗУНР	1. Рушійні сили гетьманського перевороту 1918 р. в Україні. 2. Лідери Директорії УНР 3. Політична програма ЗУНР 4. Політика більшовиків в Україні в 1920 р.
Тема 5. Східна Україна в період 1920-1930 рр.	1. Політика продрозкладки 2. Політика «коренізації» 3. Згорання політики «українізації» 4. Ініціатори Голодомору 1932-1933 рр.
Тема 6. Західна Україна в 1920-1930 рр.	1. УВО і Є. Коновалець 2. Роль Д.Донцова в політикумі міжвоєнної Галичини 3. Програми та доктрини української націоналістичної ідеології періоду першої половини ХХ-го ст.
Тема 7. Друга світова війна	1. Причини Другої світової війни 2. Початок Другої світової війни 3. Утворення УПА 5. Вхідження України до ООН
Тема 8. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. ХХ ст.	1. Діяльність УПА на Волині. 2. Діяльність УПА на Галичині

Дисиденти. Шестидесятники	<ol style="list-style-type: none"> 3. Діяльність ОУН-УПА на Закарпатті 4. Діяльність Л.Лук'яненка 5. Діяльність В.Чорновола 6. Діяльність В.Стуса 7. Діяльність О.Тихого
Тема 9. Перебудова. Здобуття незалежності. Проблеми сучасної України	<ol style="list-style-type: none"> 1. Утворення Народного Руху за перебудову 2. Перші політичні партії в незалежній Україні 3. Формування державних і правоохоронних структур 4. Утворення війська незалежної України 5. Революція Гідності 6. Проблема окупації Криму 7. Проблема війни на Донбасі

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
Практичні	«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його

заняття	<p>викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О.Д. Історія України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О.Д. Бойко. – К. : Академія, 2005. – 688 с.
2. Історія України / В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, О.І. Гуржій та ін.; під ред. В.А. Смолія. – К. : Альтернативи, 1997. – 416 с.
3. Історія України / під ред. Ю. Зайцева. – 4-е вид. – Львів: Світ, 2003. – 520 с.
4. Історія України: джерельний літопис / упоряд.: В. І. Червінський [та ін.]; за ред. В. І. Червінського та М. І. Обушного. – К.: Дирекція ФВД, 2008. – 800 с.

5. Історія України: Курс лекцій: У 2 кн. Кн. 2 – ХХ століття. / Л.Г. Мельник, В.Ф. Верстюк, М.В. Демченко та ін. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
6. Історія України: навч.-метод. посіб. / за ред. В.М. Литвина. – К.: Знання, 2006. – 607 с.
7. Король В.Ю. Історія України: навч. посіб. / В.Ю. Король. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 496 с.
8. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні / переклад з фр. Р. Осадчук. – Париж ; Нью-Йорк ; Л. : [б. в.], 1993. – 659 с.
9. Лановик Б.Д. Історія України: навч. посіб. / Б.Д. Лановик, М.В. Лазарович. – К. : Знання-Прес, 2001. – 698 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

10. Баган О. Перший ідеолог ОУН / О. Баган // Український націоналізм: історія та ідеї. Науковий збірник. – Вип. 1; за ред. О. Багана. – Дрогобич: Посвіт, 2009. С. 454-462.
11. Бачинський Ю. *Ukraina irredenta* // Політологія. Кінець ХІХ – перша половина ХХ ст. : Хрестоматія / Ю. Бачинський ; за ред. О. І. Семківа. – Львів : Світ, 1996. – С. 112-119.
12. Верт Н. Історія Радянської держави. 1900-1991 / Н. Верт. – Рівне: Видавнича агенція «Вертекс», 2001. – 480с.
13. Винниченко В. Відродження нації: у 3-х ч. / В. Винниченко. – К.: Політвидав України, 1990. – Ч. 2: Доба Центральної ради. Період другий: організація юридично-правової влади. – 328 с.
14. Головченко В. Дипломатична історія України / В. Головченко, В. Матвієнко. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Київський ун-т, 2007. – 432 с.
15. Голод 1921-1923 років в Україні: зб. док. і матеріалів / АН України, Ін-т історії України [та ін.]; упоряд.: О. М. Мовчан, А. П. Огінська, Л. В. Яковлева: від. ред. С. В. Кульчицький. – К.: Наук. думка, 1993. – 236 с.
16. Грицак Я. «Молоді» радикали в суспільно-політичному житті Галичини / Я. Грицак // Записки наукового товариства імені Т. Шевченка. – Т. ССХХІІ. – Праці історико-філософської секції – Львів, 1991. – С. 71-110.
17. Кузьменко В. Радянська Україна: проект і реалізація (1917-1924 рр.). Специфіка державотворення крізь призму національної політики більшовиків / В. Кузьменко, О. Ярмиш (наук.ред.). – О.: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2008. – 365 с.
18. Кульчицький С.В. Україна між двома війнами (1921-1939 рр.) / С.В. Кульчицький. – К.: «Альтернатива», 1999. – 336 с.
19. Литвин М.Р. Історія ЗУНР / М.Р. Литвин, К.Є. Науменко. – НАН України; Ін-т українознавства. – Львів : Вид. фірма «Олір», 1995. – 361 с.
20. Лихолобова З. Г. Тоталітарний режим та політичні репресії в Україні у другій половині 1930-х років: монографія / З. Г. Лихолобова. – Донецьк: Вид-во Донец. нац. ун-ту, 2006. – 279 с.
21. Мандрик М. Ідейна кристалізація та організаційне становлення українського націоналістичного руху 20-30-х рр. ХХ ст. (Ч. 2. Закінчення) / М. Мандрик // Визвольний шлях. – 2003. – Кн. 7. – С. 34-47.
22. Нікольський В.М. Репресивна діяльність органів державної безпеки СРСР в Україні (кінець 1920-х-1950-ті рр.): іст.-стат. досл. / В.М. Нікольський. – Донецьк: Донецький національний ун-т. – 624 с.
23. Новітня історія України (1900-2000): підручник для студ. іст. спец. вищих навч. закл. / Слюсаренко А.Г., Гусев В.І., Литвин В.М., Дрожжин В.П., Козицький М.Ю. – 2-е. вид. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с
24. ОУН і УПА у другій світовій війні // Український історичний журнал. – 1995. – № 3. – С. 116-117.

25. Потоульницький В. А. Історія української політології (концепції державності в українській зарубіжній історико-політичній науці) / В. А. Потоульницький. – К. : Либідь, 1992. – 232 с.
26. Ситник О. М. Ідеологічні процеси в Україні періоду другої половини ХІХ століття / О. М. Ситник // Науковий вісник Ужгородського університету. – Серія: Історія. – 2009. – Вип. 22. – Ужгород, 2009. – С. 126-129.
27. Ситник О. М. Ідеологія спротиву українських селян напередодні Голодомору 1932-1933 років // Історичний збірник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. – Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2013. – Вип. 1. – С. 106-111.
28. Ситник О. М. Ідеологія анархістського руху в Україні періоду 1917-1921 років // Схід. – 2009. – № 5. – С. 78-80.
29. Ситник О. М. Злочинний характер карально-репресивної політики органів ОДПУ-НКВС УРСР у 1930-х як один із проявів більшовицької ідеології. *Наука. Релігія. Суспільство*. 2007. № 2. С. 68–73.
30. Ситник О. М. Становлення ідеологічних форм в Україні періоду раннього Середньовіччя // *Наука. Релігія. Суспільство*. 2008. № 1. С. 145-148.
31. Ситник О. М. Формування та еволюція ідеологічних концепцій національно-державницького спрямування в Україні (від початку ХІХ ст. – до 1939 р.): монографія. Донецьк: «Нуолідж» (Донецька філія), 2009. 549 с.
32. Слюсаренко А. Г. Історія Української Конституції України: монографія / А. Г. Слюсаренко, М. В. Томенко. – К. : Знання, 1993. – 187 с.
33. Слюсаренко А.Г. Україна в роки Другої світової війни: навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / А.Г. Слюсаренко, І.К. Патриляк, М.А. Боровик. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Історичний факультет. Кафедра новітньої історії України. – К., 2009. – 447 с.
34. Терлюк І.Я. Окупаційний режим в Україні 1941-1944 рр. і проблеми творення української національної державності: історія держави і права / І.Я. Терлюк, Львівський держ. ун-т. внутрішніх справ. – Л.: Каменярь, 2009. – 128 с.
35. Турченко Ф. Г. Микола Міхновський : Життя і Слово / Ф. Г. Турченко. – К. : Генеза, 2006. – 320 с.
36. Україна: утвердження незалежної держави (1991-2001) / В.М. Литвин (відп. ред.). – К.: Видавничий дім «Альтернатива», 2001. – 703 с.
37. Українська революція і державність (1917-1920 рр.) / Т.А. Бевз, Д.В. Веденєєв, І.Л. Гошуляк та ін. – К. : Парламентське вид-во, 1998. – 247 с.
38. Федорук Я.О. Міжнародна дипломатія і політика України 1654-1657 рр. / Я.О. Федорук. – Львів : Місіонер, 1996. – Ч.1. – 262 с.
39. Шаталіна Є. П. Розкуркулення в УРСР / Є. П. Шаталіна // Український історичний журнал. – 1992. – № 4 – С. 84.
40. Armstrong J.A. Ukrainian nationalism. / J. A Armstrong ; Ukrainian Academic Press. A Division of Libraries Unlimited, Inc. – Englewood, Colorado, 1990. – P. 14.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Польська Прага: «російська зрада» чи «варшавська авантюра»? : [Електронний ресурс] / Український Форум. – Режим доступу: <http://www.ukrcenter.com/Форум/30401/Варшавське-Повстання-1944р-та-його-музей>

2. Парубій А. Війна Росії проти України і світу/ А. Парубій // Українська Правда. – 2014. – 6 серпня 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/articles/2014/08/6/7034046/>.
3. Горбулін В. Хитромудра невизначеність нового світо порядку [Електронний ресурс] / В. Горбулін. – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/internal/hitromudra-neviznachenist-novogo-svitoporyadku-_.html.
4. Ситник О. Ідеологія «вольового» націоналізму Д. Донцова як джерело формування новітньої ідентичності української нації: [Електронний ресурс] / О. Ситник // V Бандерівські читання «Місія України та національні інтереси в глобалізованому світі: візія націоналістів» (9 лютого 2018 р., м. Київ). – Режим доступу: <http://dontsov-nic.com.ua/ideolohiya-volovoho-natsionalizmu-d-dontsova-yak-dzherelo-formuvannya-novitnoji-identychnosti-ukrajinskoji-natsiji/>
5. Сич О. Пасіонарність українського націоналізму: історія і сьогодення: [Електронний ресурс] / О. Сич; 19 лютого 2015. – Режим доступу: <http://ukrpohliad.org/analytics/pasionarnist-ukrayins-kogo-natsionalizmu-istoriya-i-s-ogodennya.html>